

Obsah

ÚVOD	3
NĚKOLIK DOBRÝCH RAD PŘI ZACHÁZENÍ S LÉČIVÝMI BYLINAMI	4
<i>Sběr léčivých rostlin</i>	4
<i>Sušení léčivých bylin</i>	4
<i>Skladování léčivých bylin</i>	5
<i>Různé míry používané v bylinném léčitelství</i>	5
RÝMA, CHŘIPKA, NACHLAZENÍ	6
Prevence proti chřipce – čaj	6
Čaje na pocení při rýmě, chřipce a nachlazení	6
Různé čaje na nemoci z nachlazení	7
Rýma (rychlé vyléčení)	8
Chřipka (rychlé vyléčení)	9
Zánět hrtanu – čaj	9
Bronchitida – čaj	9
Čaje a odvary na odkašlávání	10
Diviznový extrakt na odkašlávání	11
Chřipka a nemoci z nastydnutí – inhalace	11
Šňupací prášek na rýmu	11
Kýchací prášek	11
Vinný odvar proti nachlazení	12
Křenový sirup na chřipku, chrapot a kašel	12
Mastička na rýmu	12
KLOKTADLA	13
Bolest v krku	13
Záněty ústní dutiny a mandlí	13
Záněty dásní, nosohltanu a mandlí	13
Zánět mandlí	13
Zánět mandlí a nosohltanu	14
Záněty v krku	14
Kašel, chrapot	15
Zánět hrtanu (angína)	15
Kloktadlo s hojivými účinky	15
KAŠEL, CHRAPOT	16
Čaje a odvary na kašel a chrapot	16
Dusivý kašel – čaj	17
Dráždivý kašel – jitrocelový extrakt	17
Dráždivý kašel – vstavačový čaj s medem	18
Výborný vinný nápoj proti kašli	18
Violkový sirup proti kašli	18
Cibulový sirup proti kašli	18
Výborný prostředek proti kašli	18

Borovicový „med“ na kašel a chrapot	19
Další účinné prostředky na kašel a chrapot	19
PRŮDUŠKY	20
Průdušky, chřipka, angína, kašel – čaj	20
Průdušky, hlasivky, záněty cest dýchacích – čaj	20
Různé průduškové čaje	20
Jednoduché čaje a odvary na zánět průdušek	22
Zastaralý zánět průdušek	25
Zánět průdušek a plic – čaj	25
Omanové víno	25
POTÍŽE S DÝCHÁNÍM, PLICNÍ CHOROBY	26
Plíce (prevence) – čaj	26
Různé plicní čaje	26
Posílení plic – čaj	27
Zánět plic – čaj	27
„Růžový med“ na zánět plic	27
Zavařenina z omanového kořene	27
Bolesti na prsou – čaj	28
Tuberkulóza plic – extrakt	28
Čaje na astma (zádachu)	28
Na astma, ale i pro zdravé, zejména pro sportovce (výborné pro dýchání)	29
Zánět pohrudnice – mazání	29
Zánět pohrudnice – „křenová placka“	29
SRDCE A CÉVY, KREVNÍ TLAK	30
Srdeční potíže – čaj	30
Bušení srdce (pocit strachu v krajině srdeční) – čaj	30
Nespavost a srdeční potíže – čaj	30
Srdeční slabost – čaj	31
Čaje na snížení krevního tlaku	31
Na snížení vysokého krevního tlaku – odvar	31
Zvýšení krevního tlaku	31
Pro čištění tepen – čaj	32
Nápoj proti kornatění cév a tepen	32
Zánět žil – čaj	32
Mast na zánět žil	32
Skleróza – čaj	33
Poruchy krevního oběhu – odvar	33
Prokrvení nohou (při bolestech) – koupel	33
KREV	34
Čaje proti chudokrevnosti	34
Krvácení z nosu – inhalace	34
Krvácení z nosu – šňupací prášek	34
Při malé srážlivosti krve – čaj	35
Čaje a odvary na čištění krve	35

Mléko na čištění krve	37
Májové víno	37
CUKROVKA, ŠTÍTNÁ ŽLÁZA	38
Čaje na cukrovku	38
Podpůrné prostředky při cukrovce	38
Čaje na štítnou žlázou	38
ŽALUDEČNÍ PROBLÉMY	40
Čaje na bolesti žaludku	40
Čaje na žaludeční potíže	40
Žaludeční obtíže – odvar	41
Žaludeční křeče – odvar	41
Prudký žaludeční katar – odvar	41
Katar žaludku a střev – čaj	41
Žaludeční a střevní katar – odvar	41
Žaludeční katar – extrakt	42
Křenové víno na žaludeční poruchy	42
Žaludeční kapky	42
Kolika a bolesti žaludku – náplast	42
Žaludeční katar (spojený se zvýšeným vyměšováním hlenu) – prášek	43
Čaje na žaludeční vředy	43
Krvácení z žaludečních vředů – odvar	44
Pálení žáhy – čaj	44
Pálení žáhy – extrakt	44
Rychlá pomoc při pálení žáhy	44
Nedostatek žaludečních šláv – prášek	45
Onemocnění dvanácterníku – čaj	45
Vřed na dvanácterníku – čaj	45
ZAŽÍVACÍ POTÍŽE, NECHUTENSTVÍ	46
Čaje na zažívací potíže	46
Zažívací poruchy – prášek	46
Špatné trávení – čaj	47
Bylinková šláva proti špatnému trávení	47
Kapky na dobré trávení	47
Pro chuť k jídlu – čaj	47
Pro chuť k jídlu (pro děti) – čaj	47
Různé čaje proti nechutenství	48
Lihové extrakty na nechutenství	48
„Besterovy“ žaludeční kapky	49
Ořechový likér proti nechutenství	49
STŘEVNÍ POTÍŽE, PRŮJEM, ZÁCPA	50
Čaje na střevní koliku	50
Čaje na dětskou střevní koliku	50
Střevní katar – pilulky	50
Krvácení ze střeva – čaj	51

Podráždění slepého střeva – čaj	51
Bolesti v bříše – čaj	51
Čaje a odvary proti nadýmání	51
Nadýmání – čaj + obklady	53
Nadýmání a střevní kolika – čaj	53
Nadýmání se střevními potížemi – čaj	54
Kolika nebo nadýmání – vinný extrakt	54
Heřmánkové kapky proti nadýmání	54
Cibulové kapky na zácpu a nadýmání	54
Bedrníková tinktura proti nadýmání	54
Nadýmání – prášek	55
Nadýmání, kolika (průjem) – prášek	55
Čaje proti zácpě	55
Proti tvrdé stolici (a slabším hemoroidům) – čaj	56
Čaje proti trvalé zácpě	56
Zácpa – vinný odvar	57
Výborné projímadlo	57
Zácpa – prášek	57
„Růžová voda“ proti průjmu	57
Čaje a odvary proti průjmům	58
Úplavice (silný průjem) – čaj	59
Úplavice (silný průjem) – odvar	59
Úplavice (silný průjem) – prášek, odvar	59
Bezinky proti průjmu – čaj, zavařenina	59
Svařené víno proti průjmu	60
Trnkový extrakt proti průjmu	60
Borůvky proti silnějšímu průjmu	60
Ostružinový sirup proti průjmu	60
Další účinné prostředky proti průjmu	60
 PROTI OTYLOSTI	61
Odtučňovací čaje	61
Jalovcový olej na hubnutí	62
Povidla, po kterých se hubne	62
 HEMOROIDY	63
Čaje proti hemoroidům	63
Měsíčkový odvar proti hemoroidům	63
Hemoroidy – kombinovaná léčba	64
Hemoroidy (krvácející) – vinný odvar	64
Hemoroidy (krvácející) – klystýr	64
Hemoroidy – sedací koupel	64
 CIZOPASNÍCI	65
Prostředky proti škrkavkám	65
Klystýry proti škrkavkám a roupům	65
Hlísty – čaj	65
Hlísty – vinný extrakt	65

JÁTRA, ŽLUČNÍK, SLINIVKA	66
Čaje při jaterních chorobách	66
Játra, žlučník, žaludek (prevence) – čaj	67
Čaje při onemocnění jater a žlučníku	67
Žloutenka, játra, žlučník (bez kamenů) – čaj	68
Žloutenka, játra, žlučník (s kameny) – čaj	68
Žloutenka – čaj	68
Jaterní čaje po žloutence	69
Žloutenka – výtažek	69
Onemocnění žlučníku a žlučníkových cest	69
Lepší činnost žlučníku – čaj	70
Žlučníkový záchvat – čaj	70
Žlučové kameny – čaj	70
Nemocná slinivka – čaj	70
LEDVINY, MOČOVÉ ÚSTROJÍ	71
Ledvinový čaj	71
Ledviny (prevence) – čaj	71
Choré ledviny a játra – čaj	71
Ledviny (bez kamenů) – čaj	72
Ledviny s kameny – čaj	72
Jeřabinová zavařenina na ledvinové kameny	72
Prostata – čaj	73
Močové choroby – odvar	73
Potíže močového měchýře – čaj	73
Čaje a odvary při zánětu močového měchýře	73
Zánět močového měchýře a roury močové – extrakt	75
Zánět močových cest, ledvin a písek v ledvinách – čaj	75
Zánět močové roury – odvar	75
Močové kameny a písek – odvar	75
Močový písek – odvar	76
Močový písek – sirup	76
Čaje při močových kamenech	76
Noční pomočování – čaj	76
Obtíže při močení – odvar	77
Nedostatečné močení – odvar	77
Řezavka při močení – extrakt	77
Močopudné čaje	77
Čaje a odvary při vodnatelnosti	78
Vodnatelnost – výtažek	79
Vodnatelnost – prášek	79
ŽENSKÉ PROBLÉMY	80
Bolestivá menstruace – čaj	80
Bolestivá menstruace – odvar	80
Bolestivá menstruace – extrakt	80
Čaj proti velkému menstruačnímu krvácení	80
Nadměrná menstruace	81

Nepravidelná menstruace – extrakt	81
Nepravidelná menstruace – vinný odvar	81
Vynechávání menstruace – čaj	81
Menstruační potíže – čaj	82
Menstruační poruchy – čaj	82
Zastavení menstruace při nachlazení – čaj	82
Menstruační migréna – čaj	82
Bělavý výtok – čaje	82
Bělavý výtok – výplach	83
Bělavý výtok, dna – výluh	83
Ženské nemoci provázené výtokem – čaj	83
Bolesti vaječníků – čaj	84
Čaj pro ženy, které mohou těžko otěhotnit	84
Čaj na tvorbu mléka (pro kojící matky)	84
Anýzové mléko pro kojící matky	85
Trhliny na bradavkách – mast	85
Obklady na zanícená prsa	85
„Přechodové“ potíže – čaj	85
Krvácení při přechodu – odvar	86
Návaly krve do hlavy při přechodu – čaj	86
 BOLESTY HLAVY, MIGRÉNA	 87
Čaje a odvary při bolestech hlavy	87
Bolest hlavy (dlouhotrvající) – čaj	88
Bolesti hlavy (nervového původu) – odvar	88
Konvalinková tinktura na bolesti hlavy	88
Bolest hlavy – obklad	88
Průdké bolesti hlavy (nervový původ) – med	89
Čaje na migrénu	89
Migréna – odvar a prášek	90
Mátová tinktura na migrénu	90
 ISCHIAS, REVMA, DNA	 91
Mazání na ischias	91
Kaštanový přípravek na ischias	91
Mast na ischias a revmatismus	91
Bolesti v zádech – obklad	91
Ischias, revmatismus, dna – posilující koupel	92
Při bolestech v kříži („houser“) – koupel	92
Křeče lýtek – čaj	92
Křeče svalové – mast	92
Křeče svalové – mazání	93
Kombinované mazání na klouby a svaly	93
Mazání na revma	93
Omrzliny a revmatismus (zastaralý revmatismus) – náplast	94
Obklady na revma	94
„Placka“ na revmatické bolesti ve svalech	95
Revmatické bolesti ve svalech – mazání	95

Revmatismus – koupel	95
Vleklý revmatismus – koupel	95
Revmatismus a dna (kloubové onemocnění) – koupel	96
Kloubové revma (odstranění solf z těla) – čaj	96
Čaje proti revmatismu	96
Revmatismus kloubů – kapky	97
Dna – čaje	97
Pivoňkový prášek	97
PROTI ÚNAVĚ A NESPAVOSTI	98
Únava a skleslost – kapky	98
Únava svalová – masáž	98
Unavené nohy	98
Slabost – lišeňíkový rosol	98
Slabost a vysílení po nemoci – odvar	98
Celková skleslost – koupel	98
Osvěžující koupel	99
Osvěžující koupel ze senných strusů	99
Osvěžení vzduchu	99
Posilující koupel	99
Posilující koupel s vůní borovice	99
Nespavost – čaj	100
Nespavost – tinktura	100
Proti nespavosti – výluh	100
Klidný spánek – čaj	100
Klidný a osvěžující spánek (hlavně u dětí)	100
PROTI NEVOLNOSTI	101
Nevolnost – čaj	101
Při nevolnosti a pro osvěžení – kapky	101
Nevolnost v autě – čaj	101
Rychlé vystřízlivění – čaj	101
ÚRAZY	102
Řezné rány, odřeniny, čerstvá poranění – koupel	102
Odřeniny – potírání	102
Mastička na rány	102
Rány – vymývání	102
Obklad urychlující hojení ran	102
Zhmoždění – potírání	103
Obklady na zhmoždění	103
Zhmoždění zarudlé – obklad	104
Potírání na spáleniny a opařeniny	104
Topolová mast na spáleniny	104
Bezový obklad na spáleniny	104
Netřeskový obklad na spáleniny	105
Koupel při omrzlinách	105
Mastička na omrzliny	105

BODNUTÍ HMYZEM	106
Bodnutí hmyzem – potírání	106
Bodnutí hmyzem – obklad	106
Bodnutí včelou, vosou, ovádem a jiným hmyzem – výluh	106
Alergie na štípnutí hmyzu, včely, zmije – čaj	106
 OTOKY	107
Na otoky a zhmožděniny – obklad	107
Opuchliny – obklad	107
Obklady na zánětlivé otoky	107
„Bylinné sáčky“ na otoky	108
Bolestivé otoky – obklad	108
Otoky nohou – koupel	108
Otoky nohou – čaj	109
Bolesti nohou z únavy, otoky apod. – mazání	109
 KOŽNÍ CHOROBY	110
Čaj při ekzémech mimo zevního mazání	110
Koupele na ekzémy	110
Ekzém suchý – koupel	111
Ekzém mokvavý – potírání	111
Lišeje a ekzémy – potírání	111
Lišej ve vousech – omývání	112
Svrab a lišej – zásyp	112
Svrab – potírání	112
Záněty kůže a drobné vřídky – vymývání	112
Kožní záněty	112
Kuří oka a bradavice – potírání	113
Mastičky na bradavice	113
Kožní žluté skvrny – mast	113
Růže – obklad	114
Opruzeniny – zásyp	114
Spařená řit („vlk“) – sedací koupel	114
 BOLÁKY	115
Čisticí čaj na boláky u dětí	115
Pro urychlení zrání vředů – obklad	115
Špatně se hojící vředy – obklad	115
Měsíčkový olej na hojení vředů	115
Měsíčková mast na vředy a zduřelé žlázy	115
Vředy a zduřelé žlázy – mast	116
Zduřelé žlázy – obklady	116
Často se vyskytující vřídky – čaj	116
Různé obklady na vřídky	117
Mast na drobné hnisané kůže	117
Velmi účinná mast na vřídky	117
Otevřené nohy – čaj + obklad	118
Hnisavé rány – obklad	118

Hnisavé rány – vymývání a obklad	118
Hnisavé rány – koupel	118
NERVY	119
Pro povzbuzení a posílené nervové činnosti – čaj	119
Posílení a uklidnění nervů – čaj	119
Dětský posilující a uklidňující čaj	119
Čaje na uklidnění nervů	119
Uklidnění nervů – lihový extrakt	121
Uklidnění nervů – koupel	121
Nervová slabost – čaj	121
Nervové poruchy – čaj	121
Nervové choroby – čaj	121
Nervové onemocnění – tinktura	122
Hysterie – tinktura	122
Padoucnice – čaj	122
Padoucnice – tinktura	122
Probuzení pohlavní svěžesti – čaj	122
Zvýšení potence – čaj	123
Povzbuzující bylinkové víno	123
OČI, UŠI	124
Slabost očí – čaj	124
Unavené oči – obklad	124
Zánět očních spojivek – kapky	124
Oční zákal – výplach	124
Bolest uší (zastaralý zánět) – obklad	125
Píchání v uších – obklad	125
Píchání a bolesti v uších	125
Mokvání v uších – kapky	125
ZUBY, ÚSTNÍ DUTINA	126
Zubní prášek	126
Bílé zuby a pěkný úsměv	126
Ústní voda – výplach	126
„Růžový ocet“ k vyplachování úst	126
Bolest zubů – čaj	126
Bolest zubů – výplach	127
Paradentóza (uvolňování zubů) – výplach	127
Krvácení dásní – výplach	127
Po vytržení zubů a při lehkých zánětech – výplach	127
Záněty v ústech (dásně, krvácení z ran v ústech, afty) – výplach	127
Záněty dásní – výplach	128
Ústní záněty – výplach	128
Ústní záněty – extrakt	128
PÉČE O VLASY	129
Pro svěží vzhled vlasů – potírání	129
Růst vlasů – potírání	129

Proti vypadávání vlasů – oplach	129
Proti vypadávání a na zhoustnutí vlasů – oplach	129
Kopřivový ocet na vypadávání vlasů	130
Odstranění lupů z vlasů – oplach	130
BYLINKY V KOSMETICE	131
Pleťová maska z pomeranče nebo okurky	131
Maska z rajských jablíček (pro mastnou pleť)	131
Výživná maska z medu a tvarohu (pro suchou pleť)	131
Pro svěží pleť – potírání	131
Kosmetický přípravek na pleť – omývání	131
Na choulostivou pleť – omývání	132
Čištění pleti před spaním – omývání	132
Na důkladné čištění pleti – omývání	132
Velmi působivý prostředek na nečistou pleť – potírání	132
Další prostředky na nečistou pleť	132
Ztvrdlé uhry, trudovina – omývání	133
Trudovina – čaje	133
Kosmetika na pihy	134
Opary rtů – zásyp	134
Rozpraskané rty – mast	134
Rozpraskané rty a kůže – potírání	134
Rozpraskaná kůže – potírání	135
Zjemnění kůže – omývání	135
Ztvrdlá pokožka – obklad	135
Tvrde rozpraskané paty, mozoly – mast	135
Potivost nohou – koupel	136
Proti nočnímu pocení – čaj	136
Kosmetická koupel	136
Citronová lázeň (pro mastnější pleť)	136
POSILUJÍCÍ A OSVĚŽUJÍCÍ NÁPOJE	137
Mrkvový džus	137
Osvěžující malinovka	137
Osvěžující nápoj pro nemocné	137
Likér z černého bezu	137
Petrklíčové víno	138
Osvěžující nápoj při horečkách	138
Bazalkový nápoj	138
Mandlové mléko	138
Získání vitaminu C na zimu	138
BYLINKOVÝ MED	139
Pampeliškový med	139
Cibulový med – sladidlo do čajů	139
Med na průdušky	139
Med zdravotní	140
BOTANICKÉ NÁZVY, PŘEDMĚT SBĚRU A OPTIMÁLNÍ DOBA SBĚRU JEDNOTLIVÝCH LÉČIVÝCH BYLIN	141